

Nr 331

Av herr **Petterson** i Degerfors, m. fl., om höjning av ersättningen till nämndemän.

I en motion, nr 265 i andra kammaren, föreslogs till 1955 års riksdag, att dagarvodet till nämndemännen skulle höjas.

I nämnda motion erinrades om att resekostnader och traktamentsersättning till nämndemännen reglerades före den 1 juli 1953 genom en kungörelse av den 1 juni 1945 och ändrades den 10 mars 1950. Nämndemännen ägde enligt denna kungörelse rätt till resekostnads- och traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet med vissa inskränkningar. Ersättning för själva nämndemannaupdraget utgick inte. Man ville fasthålla vid att uppdraget var ett förtroendeuppdrag och ej en med arvode förenad syssla.

Denna princip är nu bruten sedan riksdagen år 1953, på förslag av departementschefen, beslutat, att från och med den 1 juli 1953, utom rese- och traktamentsersättning, skall utgå ett dagarvode av 20 kronor per förrättningsdag.

Erinras bör, att det gäller nämndemännen vid häradsrätterna, nämndemännen vid fögderistäder betalas av städerna själva, och att städer, köpingar och landsbygd under landsrätt enligt lag äro förbjudna att utöver den ersättning, som utgår från staten, betala kommunala tillägg. (Se regeringsrättens utslag.)

Dagarvodet, 20 kronor per dag, ansågs redan från början av nämndemännen för lågt. Då därtill kommer, att den traktamentsersättning, som utgår, endast utgår till dem som bo över fem km från förrättningsstället och om förrättningen med restid omfattar tio timmar, får man förstå om nämndemännen — framför allt de som måste avstå hela sin arbetsinkomst — känna sig orättvist behandlade.

Det går heller inte numera att få en allsidig sammansättning av nämndemannakåren. Den får — så länge nuvarande ersättningen kvarstår — rekryteras från pensionärer, icke förvärvsarbetande kvinnor och möjligen en och annan tjänsteman, som får behålla sin lön. Detta förhållande kan, ur rättsvårdens synpunkt, inte vara idealiskt.

Förra årets motion avslögs bl. a. med motiveringen, att så kort tid förflutit sedan arvodena tillkom, att man hade för liten erfarenhet hur det verkade. Sedan dess har nu skett en hel del. Penningvärdet har förändrats sedan 1 juli 1953, de flesta städerna, som själva ha rätt att besluta i ärendet, ha justerat nämndemännens ersättningar. Landstingen ha över lag höjt arvodena. Det skulle därför — enligt vår mening — vara både oklokt och orättvist att hålla nämndemannakåren kvar vid den gamla arvodesersättningen.

Då i årets statsverksproposition ingen ändring är föreslagen angående nämndemännens ersättning, anse vi oss nödsakade att återkomma med ärendet.

Hänvisande till vad som anförts föreslå vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa om en skyndsam översyn av nämndemännens ersättningsfråga och för riksdagen framlägga det förslag vartill översynen kan föranleda.

Stockholm den 26 januari 1956

<i>Eric W. Johansson</i>	<i>Lena Renström-Ingenäs</i>	<i>Göran Petterson</i>
<i>Mary Holmqvist</i>	<i>Gunnar Engkvist</i>	<i>Henry Allard</i>
<i>T. Fredriksson</i>	<i>Eric Karlsson</i>	<i>Erik Brandt</i>
		<i>Sven Persson</i>
		i Appuna